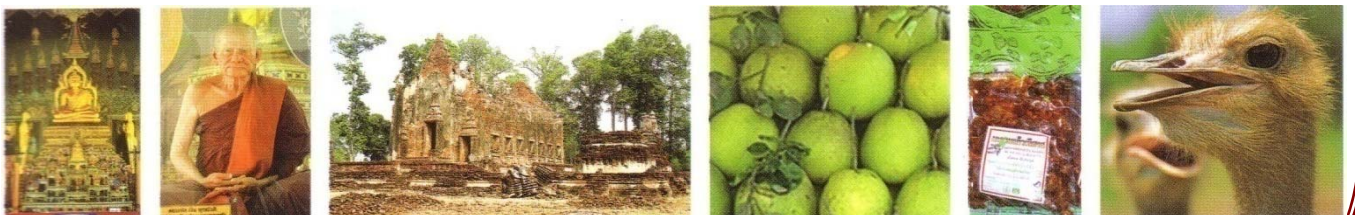

แหล่งผลิตข้าวคุณภาพ
สินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน
ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ปี พ.ศ. 2553

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปบรรยายสรุปจังหวัดพิจิตร	1
ธงและตราประจำจังหวัดพิจิตร	4
ประวัติเมืองพิจิตรโดยสังเขป	5
<u>บทที่ 1</u> สภาพทั่วไป	6
<u>บทที่ 2</u> สภาพทางสังคม	10
<u>บทที่ 3</u> โครงสร้างพื้นฐาน	15
<u>บทที่ 4</u> ลักษณะทางเศรษฐกิจ	19
<u>บทที่ 5</u> ยุทธศาสตร์ของจังหวัดพิจิตร	24

บทสรุปบรรยายสรุปจังหวัด

1. ที่ตั้ง

จังหวัดพิจิตร อยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง อันประกอบด้วยจังหวัด นครสวรรค์ กำแพงเพชร อุทัยธานี และพิจิตร มีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดพิษณุโลก เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ และกำแพงเพชร ทางทิศเหนือ ตะวันออก ใต้ และตะวันตกตามลำดับ มีพื้นที่ 4,531.013 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,831,883 ไร่

2. การปกครอง

แบ่งการปกครองเป็น 12 อำเภอ 86 ตำบล 888 หมู่บ้าน 1 องค์การบริหารส่วน จังหวัด 3 เทศบาลเมือง 22 เทศบาลตำบล 74 องค์การบริหารส่วนตำบล

3. ประชากร

มีประชากร 553,048 คน เป็นชาย 271,007 คน หญิง 282,041 คน ความหนาแน่น 122.06 คนต่อตารางกิโลเมตร โดยมีประชากรอาศัยในเขตเทศบาลร้อยละ 25.93 และอยู่นอกเขต เทศบาลร้อยละ 74.07

4. การศึกษา

แบ่งเป็น 2 เขตพื้นที่การศึกษา มีสถาบันการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา จำนวน 360 และสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา จำนวน 3 สถานศึกษา สถานศึกษาเอกชน จำนวน 21 สถานศึกษา การศึกษาท้องถิ่น 1 สถานศึกษา สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ อุดมศึกษา 1 สถานศึกษา และการศึกษานอกระบบ 12 อำเภอ

5. การสาธารณสุข

จังหวัดพิจิตรมีโรงพยาบาล 9 แห่ง จำนวน 795 เตียง อัตราเฉลี่ย 1 เตียงต่อ ประชากร 695 คน โรงพยาบาลเอกชน 2 แห่ง สถานีอนามัย 110 แห่ง คลินิก 46 แห่ง ร้านขายยา แผนปัจจุบัน รวม 116 ร้าน ร้านขายยาแผนโบราณ รวม 42 ร้าน

6. ผลิตภัณฑ์มวลรวม

จังหวัดพิจิตรมีมูลค่ารวมผลิตภัณฑ์จังหวัด ณ ราคาประจำปี 2551 จำแนกตาม สาขาการผลิต 36,645 ล้านบาท มูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัว 61,455 บาท เป็นลำดับที่ 10 ของ ภาคเหนือและลำดับที่ 50 ของประเทศ สาขาการผลิตที่ทำรายได้ให้แก่จังหวัดมากที่สุด ได้แก่สาขา เกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 40.34 รองลงมาคือ การขายส่ง ขายปลีก คิดเป็นร้อยละ 17.59 และสาขา อุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 8.84 ตามลำดับ

7. การเกษตร

จังหวัดมีพื้นที่การเกษตร 2,238,699 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 79.05 ของพื้นที่จังหวัด เป็นการเพาะปลูก ข้าว มากที่สุด รองลงมาได้แก่พืชไร่ เช่น ข้าวโพด อ้อย ถั่วเขียว ฯลฯ รวมรวมผลิตภัณฑ์การเกษตร คิดเป็นมูลค่า 14,864 ล้านบาท

8. ระบบชลประทาน

จังหวัดพิจิตรมีพื้นที่ในเขตชลประทาน 371,973 ไร่ ซึ่งมีพื้นที่ส่งน้ำ 3 โครงการ ระหว่างแม่น้ำน่านและแม่น้ำยม คือ โครงการส่งน้ำฯพลาขุมพล โครงการส่งน้ำฯคงเสรษฐี และโครงการส่งน้ำฯท่าบัว

พื้นที่นอกเขตชลประทาน 1,975,840 ไร่ ประกอบด้วย โครงการชลประทานขนาดกลาง สูบน้ำด้วยไฟฟ้า โครงการชลประทานขนาดเล็ก และพื้นที่การเกษตรอื่น ๆ แยกเป็น พื้นที่ลุ่มน้ำน่านฝั่งตะวันออก 7 อำเภอ 1,086,921 ไร่ และพื้นที่ลุ่มน้ำยมฝั่งตะวันตก 5 อำเภอ 883,919 ไร่

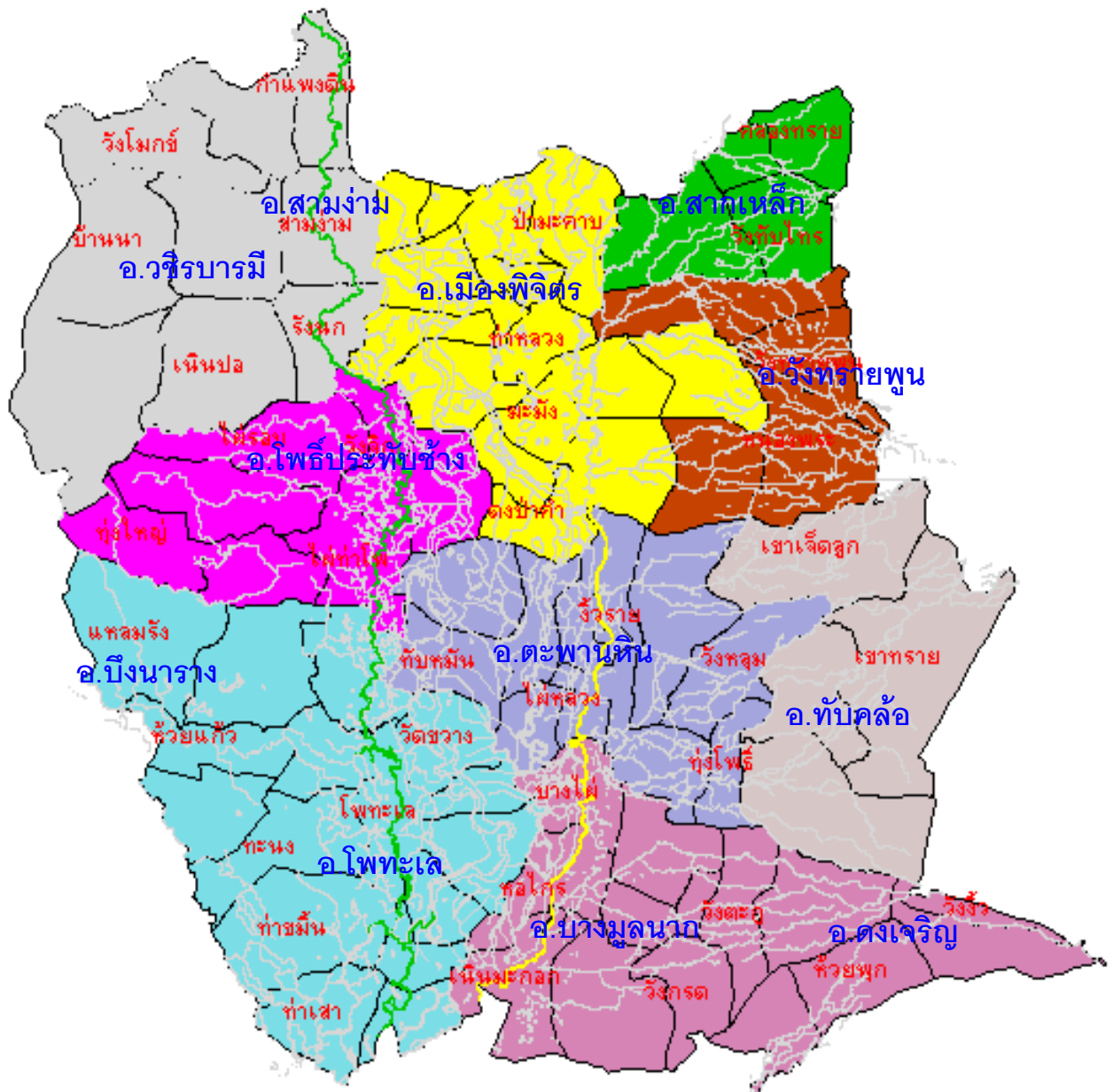
9. อุตสาหกรรม

- มีนิคมอุตสาหกรรม 1 แห่ง
- มีโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 702 แห่ง เงินลงทุน 9,267.46 ล้านบาท

แรงงานอุตสาหกรรม 8,147 คน

- มีกำลังแรงงาน 341,888 คน เป็นผู้มีงานทำ 335,881 คน คิดเป็นร้อยละ 98.24
- มีแร่สำคัญที่ผลิตได้จังหวัด ได้แก่ ยิบซัม และทองคำ

แผนที่จังหวัดพิจิตร

ธงและตราประจำจังหวัดพิจิตร

ธงประจำจังหวัดพิจิตร

มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า แบ่งเป็น 5 แถบ ใช้สีเขียวเข้ม 3 แถบ สลับด้วยสีขาว 2 แถบ

ตราประจำจังหวัดพิจิตร ประกอบด้วยสระและต้นโพธิ์

สระ หมายถึง เมืองสระหลวง ซึ่งเป็นชื่อเดิมของจังหวัด ตามพงศาวดารเหนือกล่าวว่าเมืองนี้เป็นเมืองโบราณสมัยขอมและเป็นหัวเมืองเอกตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย มีญาโคตระบองเป็นผู้สร้างเมือง

ต้นโพธิ์ หมายถึง วัดโพธิ์ประทับช้าง ซึ่งเมื่อสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเสด็จพระราชดำเนินกลับจากสงครามเมืองเชียงใหม่ ได้นำราชธิดาเมืองเชียงใหม่มาด้วย และได้พระราชทานให้แก่พระเพทราชาเมื่อกองทัพมาหยุดทัพ ณ ที่แห่งนี้ พระนางได้ประสูติบุตรชายที่ได้ตั้งนามว่า บิดาจึงให้ชื่อว่า “เจ้าเสือ” ต่อมาได้เป็นพระเจ้าแผ่นดินครองกรุงศรีอยุธยา ทรงพระนามว่า “สมเด็จพระศรีสรรเพชญ์ที่ 8” หรือพระเจ้าเสือหรือขุนหลวงสรศักดิ์ ระหว่างครองกรุงศรีอยุธยานั้นพระองค์ได้เสด็จมาคล้องช้างเมืองพิจิตร เลยไปเยี่ยมมาตุภูมิเดิมที่หมู่บ้านโพธิ์ประทับช้าง โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระอารามขึ้นที่ตำบลโพธิ์ประทับช้าง

คำขวัญ

ถิ่นประสูติพระเจ้าเสือ	แข่งเรือยาวประเพณี
พระเครื่องดีหลวงพ่อเงิน	ผลิตเพลีนบิงส์ไฟ
ศูนย์รวมใจหลวงพ่อเพชร	รสเด็ดส้มท่าข่อย
ข้าวเจ้าอร่อยลือเลื่อง	ตำนานเมืองชาลวัน

สัญลักษณ์

ต้นไม้	→	ต้นโพธิ์
ดอกไม้	→	ดอกบัว
ผลไม้	→	ส้มโอ
สัตว์	→	จระเข้

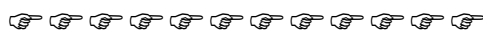
ประวัติเมืองพิจิตรโดยสังเขป

“พิจิตร” แปลว่า “งาม” เมื่อกล่าวถึงเมืองพิจิตรจึงหมายถึงเมืองงาม เมืองที่มีเสน่ห์ประทับใจ นอกจากนี้ยังเป็นเมืองที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ คือ เป็นที่ประดิษฐานของพระเจ้าเสือ หรือ “พระศรีสรรเพชญ์ที่ 8” พระเจ้าแผ่นดินแห่งกรุงศรีอยุธยาและเป็นเมืองที่ให้กำเนิดนักปราชญ์ราชบัณฑิต คือ พระโหราธิบดี บิดาของศรีปราชญ์

จังหวัดพิจิตรเป็นจังหวัดเก่าแก่มาจกจังหวัดหนึ่งของประเทศไทย มีมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี เชื่อกันว่าเจ้ากาญจนกุมาร (พระยาโคตรระบอง) โอรสพระยาโคตมเทวราชเป็นผู้สร้างเมือง เหนือฝั่งแม่น้ำน่านในปี พ.ศ. 1601 เดิมมีหลายชื่อ คือ เมืองสระหลวง เมืองโอชะบุรี เมืองชัยบวรและเมืองปากยม ดินแดนอันเป็นเขตจังหวัดพิจิตรอยู่ในที่ราบลุ่มตอนใต้ของภาคเหนือในดินแดนสุวรรณภูมิบริเวณนี้เป็นบริเวณที่ลำนํ้ายมและลำนํ้าน่านไหลผ่านลักษณะพิเศษของดินแดนจังหวัดพิจิตรเดิมเต็มไปด้วยห้วย หนอง คลอง บึง พื้นดินจังหวัดพิจิตรเป็นดินอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเกษตร เพราะเป็นดินตะกอนที่เกิดจากน้ำท่วมทับถมทุกปีมีปลาชุกชุม

ในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถแห่งกรุงศรีอยุธยา เมื่อเปลี่ยนการปกครองเป็นแบบจตุสดมภ์และแบ่งหัวเมืองออกเป็นหัวเมือง เอก โท ตรี จัตวา เมืองพิจิตรมีฐานะเป็นเมืองตรี มีความสำคัญทางทหารและการปกครองมาก ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 2 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้ทรงพระราชนิพนธ์คำกลอนเรื่อง “ไกรทอง” โดยใช้เมืองพิจิตรเป็นแหล่งกำเนิดของเรื่องราว เนื่องจากเมืองพิจิตร เป็นเมืองที่มีแหล่งน้ำมากมายและมีทะเลสาบชุกชุมนั่นเอง

ในปี พ.ศ. 2435 กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ได้นำรูปแบบการปกครองระบบเทศภิบาลมาใช้และได้จัดตั้งมณฑลพิษณุโลก เป็นมณฑลแรกประกอบด้วย 5 เมือง คือ เมืองพิษณุโลก เมืองพิชัย เมืองสวรรคโลก เมืองสุโขทัย และเมืองพิจิตร

บทที่ 1

สภาพทั่วไป

สภาพทางภูมิศาสตร์

ขนาดและที่ตั้ง

จังหวัดพิจิตรเป็นจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 350 กิโลเมตร มีพื้นที่ 4,531.014 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,831,883 ไร่ แบ่งการปกครอง ออกเป็น 12 อำเภอ 86 ตำบล 888 หมู่บ้าน 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 3 เทศบาลเมือง 22 เทศบาล ตำบล 74 องค์การบริหารส่วนตำบล และมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดพิจิตร โลก
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดเพชรบูรณ์
- ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดนครสวรรค์
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดกำแพงเพชรและจังหวัดนครสวรรค์

สภาพพื้นที่

สภาพพื้นที่จังหวัดพิจิตรเอื้ออำนวยต่อการเกษตร พื้นที่ทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำอยู่สูงจากระดับทะเลปานกลางประมาณ 37.95 เมตร ทางด้านตะวันออกมีความลาดเอียงไม่เกินร้อยละ 2 ส่วนที่ต่อเนื่องกับจังหวัดเพชรบูรณ์เป็นที่ราบสูง ความลาดเอียงร้อยละ 2- 10 มีแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่าน 3 สาย ได้แก่แม่น้ำน่าน แม่น้ำยม และแม่น้ำพิจิตร ซึ่งใช้เป็นเส้นทางคมนาคมแต่โบราณ ทำให้เมืองพิจิตรมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์มาแต่ก่อนยุคสุโขทัย และยังมีหลักฐานปรากฏตราพบทุกวันนี้ ในด้านเศรษฐกิจมีบทบาทในฐานะเป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของประเทศ

ภูมิอากาศและปริมาณน้ำตามธรรมชาติ

ภูมิอากาศ อากาศจัดอยู่ในแบบมรสุม ซึ่งในรอบปีจะแบ่งออกเป็น 3 ฤดู คือ ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมไปสิ้นสุดเดือนตุลาคม และฤดูแล้ง แบ่งย่อยเป็น 2 ช่วง คือ ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคมไปสิ้นสุดเดือนกุมภาพันธ์ และฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ไปสิ้นสุดเดือนพฤษภาคม

อุณหภูมิโดยเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 28.1 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ โดยเฉลี่ยร้อยละ 79.8 ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยประมาณปีละ 1,480.9 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 109 วัน ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ไปจนถึงเดือนกันยายน ฝนจะตกมากในเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายน

ทรัพยากร

1. ทรัพยากรดิน

สถานการณ์ทรัพยากร

จังหวัดพิจิตรตั้งอยู่บนแอ่งน้ำเจ้าพระยาตอนบน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นแหล่งสะสมตัวของตะกอนตามที่ราบลุ่ม และเป็นแหล่งสะสมของตะกอนตามลานตะพักแม่น้ำ พบตามแนวสองฝั่งของแม่น้ำยมและแม่น้ำน่าน ส่วนทางด้านตะวันออกของจังหวัดเป็นที่ราบลุ่มลูกฟูก ประกอบด้วยชั้นหินดินดานเนื้อปนไมก้าสีน้ำตาลและสีแดง หินตม หินทราย เนื้อไมก้าและหินกรวดมน ปรากฏให้เห็นในลักษณะเนินเขาโดยทั่วไปทางด้านตะวันออกติดกับจังหวัดเพชรบูรณ์

ลักษณะดิน

จากการสำรวจดินของกรมพัฒนาที่ดิน พอสรุปลักษณะดินที่พบใน 4 ลักษณะ คือ

1. ที่ราบลุ่มแม่น้ำ เกิดจากการทับถมของตะกอนจากลำน้ำน่านและแม่น้ำยม
2. เนินตะกอนรูปพัด เกิดจากกระแสน้ำไหลลงมาจากเขาพัดเอาตะกอนต่าง ๆ มาด้วยเมื่อไหลผ่านที่ราบความเร็วการไหลก็ลดลง จึงทำให้มีการตกตะกอนในลักษณะรูปร่างคล้ายพัด พบมากทางด้านตะวันออกของจังหวัด มีความสมบูรณ์ปานกลางถึงต่ำ เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชไร่และผลไม้
3. พื้นที่เหลือค้างจากการกัดกร่อน ซึ่งเป็นกระบวนการปรับพื้นที่ของสภาพพื้นที่ลูกคลื่น มีความลาดชัน 2-8% เป็นดินที่เกิดจากหินเป็นแอนดีไซต์ หินควอทไซต์ และหินดาน ลักษณะดินมีการระบายน้ำดี
- 4.ภูเขา มีลักษณะเป็นภูเขาโคดของหินแอนดีไซต์ สภาพพื้นที่ที่มีความลาดชัน 35 % พื้นที่ ไม่เหมาะสมแก่การเกษตร

2. ทรัพยากรน้ำ

แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำคลอง หนองบึง ดังต่อไปนี้

- แม่น้ำน่าน ไหลจากจังหวัดพิษณุโลกผ่านอำเภอเมืองพิจิตร ตะพานหิน บางมูลนาก ไปจังหวัดนครสวรรค์ มีคลองใหญ่รับน้ำไหลลงสู่แม่น้ำน่าน 7 คลอง แม่น้ำน่านไหลผ่านจังหวัดพิจิตรความยาว 97 กิโลเมตร ปริมาณน้ำไหลสูงสุด 1,040 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที พื้นที่ในลุ่มน้ำประมาณ 2,602 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,626,250 ไร่

- แม่น้ำยม ไหลจากจังหวัดพิษณุโลก ผ่านอำเภอสางงาม โพธิ์ประทับช้าง โพทะเล ไปจังหวัดนครสวรรค์ มีคลองใหญ่รับน้ำไหลลงสู่แม่น้ำยม 7 คลอง แม่น้ำยมไหลผ่านจังหวัดพิจิตร ความยาว 124 กิโลเมตร มีปริมาณน้ำไหลสูงสุด 900 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที พื้นที่ในลุ่มน้ำประมาณ 2,046 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,276,750 ไร่

- แม่น้ำพิจิตร เดิมเป็นแม่น้ำน่านเมื่อมีการขุดคลองแยกสายทำให้ตื่นเงิน โดยอยู่ที่กึ่งกลางระหว่างแม่น้ำน่านกับแม่น้ำยม มีความยาว 127 กิโลเมตร ไหลผ่านอำเภอเมืองพิจิตร โพธิ์ประทับช้าง ตะพานหิน แล้วไปบรรจบแม่น้ำยมที่บ้านบางคลาน อำเภอโพทะเล แม่น้ำสายนี้ตื่นเงินมากและมีฝายกั้นน้ำเป็นช่วง ๆ เพื่อใช้ในสวนผลไม้

นอกจากแม่น้ำที่กล่าวมาแล้ว ยังมีแหล่งน้ำผิวดินที่มีลักษณะเป็นหนอง บึง อีก จำนวน 134 แห่ง คิดเป็นพื้นที่ในฤดูฝน เฉลี่ยประมาณ 19.14 ตารางกิโลเมตร หรือ 11,962 ไร่ บึงส่วนใหญ่มีลักษณะตื่นเงินมีความลึกเฉลี่ย 0.40 – 1.00 เมตร มีบึงที่มีน้ำขังใช้ได้ตลอดปีอยู่ประมาณ 10 แห่งในเขตอำเภอเมืองพิจิตร บึงนาราง โพทะเล เช่น บึงสีไฟ บึงช้าง บึงคันไถ บึงน้อย บึงทับหมัน บึงนาราง บึงสนุ่น เป็นต้น

การกระจายน้ำและการพัฒนาแหล่งน้ำ

- เป็นพื้นที่ในเขตชลประทาน	รวม	371,973 ไร่	แยกเป็น
-โครงการฯ พลายชุมพล		26,941 ไร่	
-โครงการฯ ดงเศรษฐี		186,000 ไร่	
-โครงการฯ ท่าบัว		159,032 ไร่	
- เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน	รวม	1,975,840 ไร่	แยกเป็น
พื้นที่ลุ่มน้ำน่านฝั่งตะวันออก 7 อำเภอ		1,086,921 ไร่	แยกเป็น
-โครงการชลประทานขนาดกลาง 13 โครงการ		143,300 ไร่	
-สูบน้ำด้วยไฟฟ้า 28 สถานี		63,235 ไร่	
-โครงการชลประทานขนาดเล็ก 61 แห่ง		95,000 ไร่	
-พื้นที่การเกษตรอื่น ๆ		785,386 ไร่	
พื้นที่ลุ่มน้ำยมฝั่งตะวันตก 5 อำเภอ		888,919 ไร่	แยกเป็น
-โครงการชลประทานขนาดกลาง 2 โครงการ		81,000 ไร่	
-สูบน้ำด้วยไฟฟ้า 23 สถานี		39,560 ไร่	
-โครงการชลประทานขนาดเล็ก 51 แห่ง		85,300 ไร่	
-พื้นที่การเกษตรอื่น ๆ		683,059 ไร่	

3. แร่ธาตุ แหล่งแร่สำคัญและมีการนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ได้แก่

(1) แร่ยิปซัม มีผู้ประกอบการเหมืองแร่ 3 ราย ได้แก่ บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน), บริษัท ทรัพย์พัฒนา จำกัด และบริษัท ไทยผลิตภัณฑ์ยิปซัม จำกัด

(2) ทองคำ พบว่ามีปริมาณเพียงพอในเชิงพาณิชย์ พบที่ตำบลเขาเจ็ดยอด อำเภอทับคล้อ ต่อเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งบริษัท อัครา ไมนิ่ง จำกัด ได้รับสัมปทานดำเนินการ และที่เขาค้อพบที่ตำบลหนองพระ อำเภอวังทรายพูน โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตรเป็นผู้ดำเนินการ

(3) แร่หินประดับ เป็นเหมืองแร่ชนิดแกรนิต มีผู้ประกอบการจำนวน 1 ราย คือ บริษัท สยามเบลค ไมนิ่ง จำกัด ที่ตำบลเขาทราย อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

4. สถิติอุบัติเหตุ ปี 2552

-จำนวนอุบัติเหตุ	191 ครั้ง
-ตาย	83 ราย
-บาดเจ็บ	273 ราย
-ทรัพย์สินเสียหาย	12,633,020 บาท

รถที่จะทะเบียนตามพระราชบัญญัติรถยนต์ในจังหวัด มีจำนวน 239,953 คัน

รถที่จะทะเบียนตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกในจังหวัด มีจำนวน 7,272 คัน

5. ป่าไม้

มีพื้นที่ป่าไม้ 8,312 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 0.29 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด และมีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 4 แห่ง พื้นที่รวม 3,910 ไร่ ประกอบด้วย

1. ป่าสงวนแห่งชาติป่าหนองคง ตำบลท่าเสา อำเภอโพทะเล มีพื้นที่ประมาณ 885 ไร่ (ปัจจุบันได้ดำเนินการจัดตั้งเป็นวนอุทยานนครไชยบุรี)

2. ป่าสงวนแห่งชาติเขาเจ็ดยอด-เขาตะพานนาค-เขาชะอม ตำบลเขาเจ็ดยอด อำเภอทับคล้อ มีพื้นที่ประมาณ 1,150 ไร่

3. ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาทราย-เขาพระ ตำบลเขาทราย อำเภอทับคล้อ มีพื้นที่ประมาณ 1,875 ไร่

4. ป่าลุ่มน้ำวังทองฝั่งซ้าย อำเภอสามโก้ ยังอยู่ในระหว่างตรวจสอบ

6. ขยะมูลฝอย

รวมปริมาณขยะมูลฝอย	271 ตันต่อวัน แยกเป็น
- ในเขตเทศบาล	88 ตันต่อวัน
- นอกเขตเทศบาล	183 ตันต่อวัน

บทที่ 2

สภาพทางสังคม

ประชากร

สถิติจำนวนประชากรและอัตราความหนาแน่นตามทะเบียนราษฎรที่ทำการปกครอง จังหวัด ณ วันที่ 31 กันยายน 2552 มีประชากร 553,048 คน เป็นชาย 271,007 คน หญิง 282,041 คน ความหนาแน่นของประชากร 122.06 คนต่อตารางกิโลเมตร จำนวนบ้าน 168,685 หลังคาเรือน

จำนวนประชากร จำแนกตามอำเภอ ดังนี้

1. อำเภอเมือง	112,504	คน
2. อำเภอวังทรายพูน	25,333	คน
3. อำเภอโพธิ์ประทับช้าง	45,594	คน
4. อำเภอตะพานหิน	70,409	คน
5. อำเภอบางมูลนาก	45,833	คน
6. อำเภอโพทะเล	60,859	คน
7. อำเภอสามง่าม	43,976	คน
8. อำเภอทับคล้อ	45,291	คน
9. อำเภอสากเหล็ก	24,013	คน
10. อำเภอบึงนาราง	28,246	คน
11. อำเภอดงเจริญ	20,293	คน
12. อำเภอวชิรบุรี	30,697	คน

พื้นที่ที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมือง รองลงมา คือ อำเภอตะพานหิน

พื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่นมากที่สุด คือ อำเภอเมือง จำนวน 152.25 คนต่อตารางกิโลเมตร รองลงมา คือ อำเภอตะพานหิน จำนวน 150.12 คนต่อตารางกิโลเมตร

จำนวนประชากรอาศัยอยู่ในเขตเทศบาล จำนวน 143,393 คน คิดเป็นร้อยละ 25.93 และอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล จำนวน 409,655 คน คิดเป็นร้อยละ 74.07

รายได้โดยเฉลี่ยต่อปีต่อครัวเรือน 196,140.24 บาท รายจ่ายโดยเฉลี่ยต่อปีต่อครัวเรือน 279,411.12 บาท

ด้านแรงงาน

1) สถานที่ประกอบการลูกจ้าง

มีสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 คนขึ้นไปทั้งหมด 1,858 แห่ง จำนวนลูกจ้างทั้งหมด 17,707 คน ในจำนวนนี้เป็นโรงงานอุตสาหกรรม 702 แห่ง เงินทุนรวม 9,267.46 ล้านบาท จำนวนลูกจ้าง 8,147 คน

2) แรงงานต่างด้าว

จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้ทำงาน

- ตลอดชีพ 7 คน
- ชั่วคราว 2,034 คน

3) อัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ

อัตราค่าจ้างของจังหวัด ปัจจุบันค่าแรงงานขั้นต่ำวันละ 151 บาท

4) โครงสร้างของกำลังแรงงาน

(1) ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป	487,298 คน
- กำลังแรงงานปัจจุบัน	338,926 คน
ผู้มีงานทำ	333,046 คน
ผู้ว่างงาน	5,879 คน
(2) ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	148,372 คน
ทำงานบ้าน	50,280 คน
เรียนหนังสือ	34,478 คน
อื่น ๆ	63,617 คน
(3) ประชากรที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี	109,901 คน

5) การประกันสังคม

- สถานประกอบการ 1,496 แห่ง
- ผู้ประกันตน 17,729 คน
- การใช้บริการของผู้ประกันตน 9,415 คน

(เจ็บป่วย,ทุพพลภาพ,ตาย,คลอดบุตร,ชราภาพ,สงเคราะห์บุตร,ว่างงาน)

- จำนวนผู้ประกันตนที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน 181 คน

ด้านการศึกษา

1) สถานศึกษาและบุคลากร

ข้อมูล	สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			สถานศึกษาเอกชน			กศ. ท้องถิ่น	สกอ.	การอาชีวศึกษา			กศน.
	เขต 1	เขต 2	รวม	เขต 1	เขต 2	รวม			วช	вт	วก	
สถานศึกษา (แห่ง)	186	174	360	9	12	21	1	1	3			12
ครู (คน)	2,058	2,008	4,066	388	239	627	16	85	39	147	41	115
นักเรียน (คน)	33,471	31,239	64,710	7,563	5,988	13,551	278	2,857	1,251	2,989	277	5,845
ห้องเรียน (ห้อง)	1,838	1,764	3,602	224	185	409	11	75	26	114	27	89
ครู/นักเรียน	1 : 16	1 : 15	1 : 16	20	1 : 25	1 : 22	17	1 : 30	1 : 42	1 : 20	1 : 7	64
นักเรียน/ห้องเรียน	1 : 18	1 : 17	1 : 18	34	1 : 32	1 : 33	25	1 : 38	1 : 50	1 : 26	1 : 10	66

2) การนับถือศาสนา

ด้านการนับถือศาสนา ประชากรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ

- จำนวนวัด 275 วัด
 - พระภิกษุ 3,678 รูป
 - สามเณร 324 รูป
- สำนักสงฆ์ 166 แห่ง
- โบสถ์คริสต์ 4 แห่ง
- มัสยิด 1 แห่ง

ด้านการสาธารณสุข

1) จำนวนสถานพยาบาล

- ภาครัฐ โรงพยาบาล จำนวน 9 แห่ง แยกเป็น
- โรงพยาบาลทั่วไป ขนาด 405 เตียง จำนวน 1 แห่ง
 - โรงพยาบาลชุมชน ขนาด 90 เตียง จำนวน 2 แห่ง
 - โรงพยาบาลชุมชน ขนาด 60 เตียง จำนวน 2 แห่ง
 - โรงพยาบาลชุมชน ขนาด 30 เตียง จำนวน 4 แห่ง
- ภาคเอกชน โรงพยาบาล จำนวน 2 แห่ง แยกเป็น
- โรงพยาบาล ขนาด 90 เตียง จำนวน 1 แห่ง
 - โรงพยาบาล ขนาด 52 เตียง จำนวน 1 แห่ง
- สถานีนอนมัย จำนวน 110 แห่ง
- คลินิกทุกประเภท จำนวน 46 แห่ง

2) จำนวนบุคลากรด้านสาธารณสุข

แพทย์	107 คน	สัดส่วนต่อประชากร 1 :	5,169 คน
ทันตแพทย์	35 คน	สัดส่วนต่อประชากร 1 :	15,803 คน
เภสัชกร	52 คน	สัดส่วนต่อประชากร 1 :	10,636 คน
พยาบาล	723 คน	สัดส่วนต่อประชากร 1 :	765 คน

3) จำนวนการตายที่สำคัญ จำนวนการตาย อัตราการตายต่อประชากร 100,000 คน

- โรคหัวใจ	389	70.22
- มะเร็งทุกชนิด	320	57.76
- ปอดอักเสบและโรคอื่นๆของปอด	254	45.85

4) จำนวนผู้ป่วย

- ผู้ป่วยใน	56,601 คน
- ผู้ป่วยนอก	886,985 คน

5) จำนวนใบอนุญาตประกอบธุรกิจเกี่ยวกับยา

- ยาแผนปัจจุบัน	116 ร้าน
- ยาแผนโบราณ	42 ร้าน

สถิติคดีอาญาที่น่าสนใจ

ในปี 2552	เกิด	จับได้	ผู้ต้องหา
- คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ	32	24	-
- คดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายและเพศ	221	139	-
- คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	273	131	-
- คดีที่น่าสนใจ	154	46	-
- คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	1,417	1,417	1,232

ด้านการเมืองการปกครอง

จังหวัดได้ดำเนินการเลือกตั้ง ดังนี้

1. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป เมื่อวันที่อาทิตย์ที่ 23 ธันวาคม 2550

1.1 ผลการนับคะแนนเลือกตั้ง ส.ส.แบบสัดส่วน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด	401,495 คน	
ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	285,258 คน	คิดเป็นร้อยละ 71.05
บัตรดี	260,906 บัตร	คิดเป็นร้อยละ 91.47
บัตรเสีย	19,154 บัตร	คิดเป็นร้อยละ 6.71
บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน	5,198 บัตร	คิดเป็นร้อยละ 1.82

1.2 ผลการนับคะแนนเลือกตั้ง ส.ส.แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จำนวน 2 เขต

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด	401,495 คน	
ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	285,268 คน	คิดเป็นร้อยละ 71.05
บัตรดี	262,857 บัตร	คิดเป็นร้อยละ 92.14
บัตรเสีย	14,151 บัตร	คิดเป็นร้อยละ 4.96
บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน	8,260 บัตร	คิดเป็นร้อยละ 2.90

2. การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2551

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด	413,651 คน	
ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	207,576 คน	คิดเป็นร้อยละ 50.18
บัตรดี	172,479 บัตร	คิดเป็นร้อยละ 83.09
บัตรเสีย	10,530 บัตร	คิดเป็นร้อยละ 5.08
บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน	24,558 บัตร	คิดเป็นร้อยละ 11.83

3. ผลการนับคะแนนเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตรและองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร

3.1 ผลการนับคะแนนเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด	406,225 คน	
ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	196,392 คน	คิดเป็นร้อยละ 48.35
บัตรดี	181,667 บัตร	คิดเป็นร้อยละ 92.50
บัตรเสีย	9,302 บัตร	คิดเป็นร้อยละ 4.74
บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน	5,423 บัตร	คิดเป็นร้อยละ 2.76

3.2 ผลการนับคะแนนเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด	401,827 คน	
ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	195,814 คน	คิดเป็นร้อยละ 48.73
บัตรดี	174,699 บัตร	คิดเป็นร้อยละ 89.22
บัตรเสีย	13,513 บัตร	คิดเป็นร้อยละ 6.90
บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน	7,602 บัตร	คิดเป็นร้อยละ 3.88

บทที่ 3

โครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคม

การเดินทางเข้าจังหวัดพิจิตร

โดยทางรถยนต์

เส้นทางที่ 1 จากกรุงเทพมหานคร (ทางหลวงหมายเลข 1) แยกเข้าเส้นทางหลวงหมายเลข 32 ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถึงจังหวัดนครสวรรค์ แยกเข้าเส้นทางนครสวรรค์-ชุมแสง-บางมูลนาก-ตะพานหิน-พิจิตร (ทางหลวงหมายเลข 118) เข้าสู่จังหวัดพิจิตร ระยะทางประมาณ 345 กิโลเมตร

เส้นทางที่ 2 จากกรุงเทพมหานคร (ทางหลวงหมายเลข 1) แยกเข้าเส้นทางหลวงหมายเลข 32 ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถึงอำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี แยกเข้าสู่เส้นทางตากฟ้า-เขาทราย-สากเหล็ก (ทางหลวงหมายเลข 11) เข้าสู่จังหวัดพิจิตรที่แยกสากเหล็ก (ทางหลวงหมายเลข 111) ระยะทางประมาณ 344 กิโลเมตร

เส้นทางที่ 3 จากกรุงเทพมหานคร (ทางหลวงหมายเลข 1) แยกเข้าเส้นทางหลวงหมายเลข 32 ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถึงอำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี แยกเข้าสู่เส้นทางตากฟ้า-เขาทราย (ทางหลวงหมายเลข 11) แยกเข้าเส้นทางเขาทราย-ตะพานหิน-พิจิตร (ทางหลวงหมายเลข 113) เข้าสู่จังหวัดพิจิตร ระยะทางประมาณ 338 กิโลเมตร

เส้นทางที่ 4 จากกรุงเทพมหานคร (ทางหลวงหมายเลข 1) แยกเข้าเส้นทางหลวงหมายเลข 32 ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถึงจังหวัดนครสวรรค์ แยกเข้าเส้นทางนครสวรรค์-พิษณุโลก (ทางหลวงหมายเลข 117) ถึงแยกปลวกสูง อำเภอวชิรบรรมี แยกเข้าเส้นทางสามง่าม-พิจิตร (ทางหลวงหมายเลข 115) เข้าสู่จังหวัดพิจิตร ระยะทางประมาณ 360 กิโลเมตร

โดยทางรถไฟ

การรถไฟแห่งประเทศไทย มีรถไฟออกจากสถานีหัวลำโพงผ่านจังหวัดพิจิตรทุกวัน ๆ ละหลายเที่ยว การเดินทางใช้เวลาประมาณ 5-7 ชั่วโมงแล้วแต่ประเภทรถ สอบถามข้อมูลที่โทร 0 2223 7010, 0 2223 7020 หรือ www.railway.co.th

โดยรถยนต์โดยสารประจำทาง

มีรถยนต์โดยสารประจำทางทั้งปรับอากาศและธรรมดา ไป-กลับ กรุงเทพ-พิจิตร ทุกวัน ๆ ละหลายเที่ยว ออกจากสถานีขนส่งหมอชิต 2 ถนนกำแพงเพชร สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่โทร 0 2936 2852-66 หรือ www.transport.co.th

ระยะทางจากศาลากลางจังหวัดพิจิตรไปยังอำเภอต่าง ๆ

อำเภอเมืองพิจิตร	1 กิโลเมตร
อำเภอสามงาม	18 กิโลเมตร
อำเภอสามโก้	20 กิโลเมตร
อำเภอโพธิ์ประทับช้าง	25 กิโลเมตร
อำเภอวาริชภูมิ	26 กิโลเมตร
อำเภอตะพานหิน	28 กิโลเมตร
อำเภอวังทรายพูน	31 กิโลเมตร
อำเภอทับคล้อ	44 กิโลเมตร
อำเภอบางมูลนาก	50 กิโลเมตร
อำเภอโพทะเล	66 กิโลเมตร
อำเภอดงเจริญ	78 กิโลเมตร
อำเภอบึงนาราง	86 กิโลเมตร

การประปา

การประปาของจังหวัดสังกัดการประปาส่วนภูมิภาค มีอยู่ 3 แห่ง คือ

- การประปาพิจิตร ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองพิจิตร
- การประปาตะพานหิน ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองตะพานหิน
- การประปบบางมูลนาก ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองบางมูลนาก

นอกจากนี้ ยังมีการประปาที่ดำเนินการโดยเทศบาลตำบลอีก 7 แห่ง ซึ่งใช้น้ำจากบ่อบาดาล

เป็นแหล่งน้ำในการผลิตและที่ดำเนินการโดยเอกชนอีก 2 แห่ง

- กำลังการผลิต	4,624	ลบ.ม.
- น้ำที่ผลิตได้	4,441	ลบ.ม.
- ปริมาณน้ำที่จำหน่ายแก่ผู้ใช้	3,463	ลบ.ม.
- ปริมาณน้ำเพื่อสาธารณะและรั่วไหล	0.111	ลบ.ม.
- ปริมาณน้ำที่ใช้ในระบบ	0.072	ลบ.ม.
- ผู้ใช้น้ำ	17,635	ราย

การไฟฟ้า

ระบบไฟฟ้าของจังหวัด อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพิจิตร โดยแบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบออกเป็น 2 เขต คือ

1. เขตการไฟฟ้าพิจิตร สังกัดการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค รับผิดชอบในพื้นที่ 6 เขต คือ อำเภอเมือง อำเภอลำดวน อำเภอสามง่าม อำเภอโพธิ์ประทับช้าง อำเภอวังทรายพูน และอำเภอสามโก้

- จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า	83,212	ราย
- ปริมาณการจำหน่ายไฟฟ้า รวม	198.101	ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง
- ที่อยู่อาศัย	96.822	ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง
- ธุรกิจ/อุตสาหกรรม	77,113	ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง
- ราชการ/สาธารณะ	13.483	ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง
- อื่นๆ	10.683	ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง

2. เขตการไฟฟ้าตะพานหิน สังกัดการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค รับผิดชอบในพื้นที่ 6 เขต คือ อำเภอตะพานหิน อำเภอบางมูลนาก อำเภอโพทะเล อำเภอทับคล้อ อำเภอบึงนาราง และอำเภอคลองเจรีญ

- จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า	73,394	ราย
- ปริมาณการจำหน่ายไฟฟ้า รวม	198.101	ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง
- ที่อยู่อาศัย	69.171	ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง
- ธุรกิจ/อุตสาหกรรม	139.129	ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง
- ราชการ/สาธารณะ	10.306	ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง
- อื่นๆ	1.553	ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง

การติดต่อสื่อสาร

การติดต่อสื่อสารและการบริการในจังหวัด มีดังนี้

ไปรษณีย์

การไปรษณีย์ของจังหวัด มีการให้บริการจำนวน 13 แห่ง และอนุญาตให้เอกชนดำเนินการ การให้บริการที่สำคัญคือบริการด้านการเงิน บริการด้านไปรษณีย์ และบริการด้านโทรคมนาคม สถิติปริมาณงานบริการไปรษณีย์ ดังนี้

รายการ	ปริมาณงาน			รวมทั้งหมด
	งานขาออก	งานขาเข้า	งานนำจ่าย	
จำนวนไปรษณีย์ธรรมดา	3,888,676	9,028,187	8,125,368	12,014,044
จำนวนบริการพิเศษ	521,534	740,771	666,694	1,188,228
จำนวนพัสดุไปรษณีย์	29,055	66,033	59,430	88,485
พัสดุไปรษณีย์เก็บเงิน	2,111	8,596	7,736	9,847
รวม	4,441,376	9,843,587	8,859,228	13,300,604

โทรศัพท์

ในพื้นที่จังหวัด มี 41 ชุมสาย มีเลขหมายโทรศัพท์ 41,690 เลขหมาย มีผู้เช่าแล้ว 23,074 เลขหมาย และในระดับหมู่บ้าน มีหมู่บ้านที่มีโทรศัพท์ จำนวน 888 หมู่บ้าน จากจำนวนครัวเรือน 98,736 ครัวเรือน มีโทรศัพท์บ้านจำนวน 16,801 เลขหมาย และมีโทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 2,710 ตู้

รถไฟ

- จำนวนผู้โดยสาร 369,496 คน
- รายได้ 12,441,914 บาท

บทที่ 4

ลักษณะทางเศรษฐกิจ

สภาพทางเศรษฐกิจ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด จำแนกตามสาขาการผลิต มีมูลค่ารวม 36,645 ล้านบาท คิดเป็นลำดับที่ 10 ของภาคเหนือและลำดับที่ 50 ของประเทศ มูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อคนเท่ากับ 61,455 บาท

สาขาการผลิต

การเกษตร	14,864 ล้านบาท (40.34%)
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	14,783 ล้านบาท
การประมง	81 ล้านบาท
ภาคนอกเกษตร	21,781 ล้านบาท (59.66%)
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	433 ล้านบาท
การผลิตอุตสาหกรรม	3,239 ล้านบาท
การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา	514 ล้านบาท
การก่อสร้าง	1,196 ล้านบาท
การขายส่ง ๆ	6,445 ล้านบาท
โรงแรมและภัตตาคาร	250 ล้านบาท
การขนส่ง	750 ล้านบาท
ตัวกลางทางการเงิน	1,415 ล้านบาท
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์	939 ล้านบาท
บริหารราชการแผ่นดิน	1,758 ล้านบาท
การศึกษา	3,168 ล้านบาท
บริการด้านสุขภาพ	1,226 ล้านบาท
การบริการชุมชน	413 ล้านบาท
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	36 ล้านบาท

การเกษตรกรรม

พื้นที่ของจังหวัดมีทั้งหมด 2,831,883 ไร่ เป็นพื้นที่ถือครองทางการเกษตร 2,238,699 ไร่ ผลผลิตจังหวัดด้านการเกษตรมีมูลค่าประมาณ 14,864 ล้านบาท ส่วนใหญ่ประชาชนมีอาชีพหลักคือ ทำนา

	จำนวนปี	จำนวนปราง
เนื้อที่เพาะปลูก(ไร่)	1,833,391	1,296,849
ผลผลิต(ตัน)	1,060,968	897,252
ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่(กก)	578.69	691.87

การกสิกรรม

จำนวนพื้นที่ถือครองและพื้นที่ใช้ในการเพาะปลูกในปี 2552 มีพื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตร 2,238,699 ไร่ หรือ ร้อยละ 79.05 นอกจากนี้เป็นพื้นที่เพื่อการอื่นๆ จำนวน 593,184 ไร่ หรือร้อยละ 20.95 ของพื้นที่ถือครองทั้งจังหวัด โดยอำเภอเมืองมีพื้นที่ถือครองและพื้นที่นามากที่สุด

ผลผลิตด้านการกสิกรรมของจังหวัด ที่มีมูลค่ามากและที่สำคัญคือ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อย ถั่วเขียว พืชผักอื่นๆ และผลไม้

จำนวนครัวเรือนเกษตรกร จำนวน 74,038 ครัวเรือน มีสหกรณ์การเกษตร จำนวน 38 สหกรณ์ สหกรณ์ออมทรัพย์ 4 สหกรณ์ สหกรณ์บริการ 5 สหกรณ์ ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร 1 แห่ง และกลุ่มเกษตรกร จำนวน 51 กลุ่ม

ปศุสัตว์

การเลี้ยงปศุสัตว์ของจังหวัด ส่วนใหญ่เลี้ยงแบบเกษตรกรรายย่อยไม่เพียงพอต่อการบริโภคภายในจังหวัด สัตว์เลี้ยงที่สำคัญ ได้แก่ สุกร ไก่พื้นเมือง ไก่เนื้อ โคเนื้อ โคนม เป็ด และนกกระจอกเทศ เป็นต้น สุกรเลี้ยงมากในอำเภอเมือง ทับคล้อ ไก่พื้นเมืองมีการเลี้ยงเป็นการทั่วไป แต่จะมีมากในอำเภอโพทะเล ตะพานหินและอำเภอเมืองพิจิตร ไก่เนื้อมีเลี้ยงมากในอำเภอดงเจริญ โคเนื้อเลี้ยงมากที่อำเภอทับคล้อ เป็ดไข่มีการเลี้ยงมากในอำเภอเมือง นกกระจอกเทศมีการเลี้ยงมากในอำเภอดงเจริญ

การประมง

เนื่องจากสภาพพื้นที่ของจังหวัดเป็นที่ลุ่มมีแม่น้ำลำคลอง หนองบึง เป็นจำนวนมาก การประมงน้ำจืดจึงเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้แก่ราษฎรอย่างหนึ่ง มีการจัดตั้งสถานีประมงน้ำจืด เพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดจำหน่ายให้แก่เกษตรกร

จำนวนราย(ฟาร์ม)	จำนวนบ่อ	จำนวนไร่	ผลผลิต (กก.)	ปริมาณเป็นมูลค่า (บาท)
13,323	24,259	20,656.16	12,905,282	1,304,780,070

การอุตสาหกรรมและเหมืองแร่

1) การประกอบอุตสาหกรรมในจังหวัดส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมทางการเกษตร เช่น โรงสีข้าว ไซโลข้าว โปด แต่การขยายตัวทางอุตสาหกรรมปริมาณผลิตผลทางการเกษตรไม่มีเพียงพอกับความต้องการของโรงงานอุตสาหกรรมเพราะผลิตผลทางการเกษตรอยู่ในระดับต่ำ การพัฒนาทางวิชาการเกษตรแผนใหม่หรือเทคโนโลยีแผนใหม่มีการนำมาใช้น้อยประกอบกับการเกษตรกรรมในจังหวัดขึ้นอยู่กับธรรมชาติเป็นสำคัญผลิตผลที่ได้ก็ไม่แน่นอนควบคุมไม่ได้ ดังนั้นจึงพบว่าการอุตสาหกรรมในจังหวัดเป็นอุตสาหกรรมในระดับพื้นฐาน สามารถเพิ่มรายได้ให้กับจังหวัด รองจากเกษตรกรรม และพาณิชยกรรม การประกอบอุตสาหกรรมในจังหวัดที่สำคัญได้แก่ การตัดเย็บเสื้อผ้า , ผลิตส่วนประกอบรองเท้า , การผลิตแปรงถ่านและโรงสีข้าวในอนาคตอุตสาหกรรมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะจังหวัดพิจิตรเป็นที่ตั้งของศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาค 3 และนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือตอนล่าง

2) การเหมืองแร่ แร่ที่สำคัญมี 2 ชนิด

(1) แร่ยิปซัม แหล่งแร่ที่ตั้งที่ตำบลวังจี้วใต้ อำเภอคงเจริญ มีผู้ประกอบการ 3 ราย 4 แปลง เนื้อที่ประทานบัตร 437 ไร่ แหล่งแร่มีความกว้างประมาณ 300 – 500 เมตร ภายในแหล่งแร่มียิปซัมหนาประมาณ 25 – 40 เมตร อยู่ภายใต้ชั้นดินซึ่งหนาประมาณ 1 – 6 เมตร แร่ยิปซัมที่พบส่วนใหญ่จะมีสีขาวถึงเทาอ่อนเนื้อคล้ายน้ำตาลหยาบเพราะคุณภาพค่อนข้างดีจากการขุดเจาะสำรวจแหล่งแร่ยิปซัมบริเวณนี้พบว่ามีประมาณยิปซัมไม่น้อยกว่า 11.5 ล้านตัน

(2) ทองคำ กรมทรัพยากรธรณีให้ประทานบัตรแก่ บริษัท อัคราไมนิ่ง บริเวณเขาเจ็ดลูก อำเภอทับคล้อ เขตติดต่อจังหวัดเพชรบูรณ์ และให้ประทานบัตรแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดบริเวณ ตำบลหนองพระ อำเภอวังทรายพูน (เขาพนมพา) เพื่อนำไปดำเนินการให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนในพื้นที่ต่อไป

การพาณิชย์และการตลาด

การค้าส่ง ส่วนใหญ่เป็นสินค้าทางการเกษตร เช่น ข้าวเปลือก ข้าวโพด และถั่วต่าง ๆ ลักษณะการซื้อขายครั้งละจำนวนมาก ตลาดชนิดนี้เป็นตลาดสินค้าทางการเกษตรจึงเป็นตลาดในท้องถิ่นชนบท โดยมีพ่อค้าหรือผู้รับซื้อจะไปซื้อสินค้าถึงแหล่งผลิต

การค้าปลีก เป็นสินค้าที่ใช้กันในชีวิตประจำวันและมีการซื้อขายกันในปริมาณไม่มาก เป็นสินค้าอุปโภค บริโภค เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค เครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ เป็นต้น

- มีผู้จดทะเบียนนิติบุคคลที่ตั้งใหม่ในปี 2552 จำนวน 845 ราย เป็นทะเบียนพาณิชย์ 765 ราย บริษัทจำกัด 18 ราย ห้างหุ้นส่วนจำกัด 61 ราย ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล 1 ราย

- จำนวนผู้จดทะเบียนประกอบธุรกิจการค้าที่ตั้งอยู่ จำนวน 1,015 ราย เป็นจดทะเบียนพาณิชย์ 794 ราย นิติบุคคลรวม 802 ราย (บริษัทจำกัด 214 ราย ห้างหุ้นส่วนจำกัด 576 รายและห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล 12 ราย)

การเงินการธนาคาร

มีสาขาธนาคารพาณิชย์ในจังหวัด 29 แห่ง ณ วันที่ 31 พฤศจิกายน 2552

ปริมาณเงินฝาก		ปริมาณเงินกู้	
กระแสรายวัน	675 ล้านบาท	เบิกเกินบัญชี	2,988 ล้านบาท
จ่ายคืน	7,567 ล้านบาท	กู้ยืม	6,225 ล้านบาท
ออมทรัพย์	7,329 ล้านบาท	ตัวเงิน	2,938 ล้านบาท
รวม	15,571 ล้านบาท	รวม	12,170 ล้านบาท

รายได้จากการจัดเก็บภาษี

- บุคคลธรรมดา	283.416	ล้านบาท	นิติบุคคล	145.487	ล้านบาท
- มูลค่าเพิ่ม	153.315	ล้านบาท	ธุรกิจเฉพาะ	18.017	ล้านบาท
- อากรแสตมป์	21.548	ล้านบาท	อื่น ๆ	0.819	ล้านบาท
รวมทั้งหมด	622.601	ล้านบาท			

ส่วนท้องถิ่น

	รายได้รวม	รายจ่ายรวม
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	387,316,805.37	337,967,407.75
เทศบาล	1,099,012,786.04	1,048,401,065.51
องค์การบริหารส่วนตำบล	1,428,856,256.06	1,235,550,332.93

*หมายเหตุ : ยังขาดข้อมูล อบต.วังหลุม, อบต.คลองคูณ, อบต.สามง่าม, อบต.คลองทราย เนื่องจากหน่วยงานดังกล่าวจัดการข้อมูลยังไม่แล้วเสร็จ

การท่องเที่ยว ปี 2552

- จำนวนโรงแรม	4	แห่ง
- จำนวนห้องพัก	348	ห้อง
- จำนวนนักท่องเที่ยว	20,505	คน
- ชาวไทย	20,404	คน
- ชาวต่างประเทศ	101	คน
- ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน	2,073.02	บาท

บทที่ 5

ยุทธศาสตร์ของจังหวัดพิจิตร

วิสัยทัศน์

แหล่งผลิตข้าวคุณภาพ สินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน
ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ

1. บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ สิ่งแวดล้อม และพลังงานให้เกิดความยั่งยืน
2. พัฒนาเศรษฐกิจในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร เพื่อให้ประชาชนอยู่ดีกินดี
3. เสริมสร้างสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ชุมชนเข้มแข็งเป็นสุข และมีคุณภาพชีวิตที่ดี
4. พัฒนาองค์กรทุกภาคส่วน และเสริมสร้างศักยภาพบุคลากร ด้วยการบริหารแบบมีส่วนร่วม

เป้าประสงค์

1. ประชาชนอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี มีน้ำเพียงพอ และลดรายจ่ายด้านพลังงาน
2. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สร้างมูลค่าเพิ่มข้าวและสินค้าเกษตร/นอกภาคเกษตรพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการ
3. คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ครอบครัวอบอุ่น สังคมอยู่เย็นเป็นสุข
4. องค์กรทุกภาคส่วนมีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์

